

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun:
Ljubljana številka
10,650 in 10,349 za
inzerate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Večina francoskega vojnega brodovja v angleških vodah

Pred Oranom je angleško brodovje napadlo edinice francoskega vojnega brodovja, ker francoski admiral ni sprejel angleških zahtev - Nemška vlada je dovolila Franciji, da tiste svoje ladje potopi, ki ne morejo uiti angleškemu nadzorstvu

London, 4. julija. (Reuter.) Uradno se sporoča, da so bili 3. julija podzeti ukrepi za prevzem angleške kontrole nad vsemi francoskimi vojnimi ladjami, ki se nahajajo v angleških pristaniščih. Dasi so bile žrtve o priliki izvršitve teh ukrepov, je bila vendar naloga uspešno izvedena.

O tem je izdalo ministrstvo za informacije tole sporočilo: Kakor znano, je francoska vlada v zrujanju na obljube, ki sta jih dala Nemčija in Italija, da ne bosta uporabili francoske mornarice proti bivšemu francoskemu zavezniku, ter se je obvezala na osnovi pogodbe o premirju, da ne bo dovolila svoji mornarici prehoda v sovražne roke. Angleška vlada ne more imeti zaupanja v obljube nemške in italijanske vlade ter se smatra obvezano ne samo v lastnem interesu, temveč tudi v upanju, da bo objavljena neodvisnost Francije in integriteta francoskega imperija, podvzeti ukrepe, dokler se ni prepoznalo, da bi bila varna, da skupni sovražnik ne bi uporabil francoske mornarice proti njej.

V ta namen so bili ob zori 3. junija podzeti ukrepi za prevzem angleške kontrole nad vsemi

francoskimi vojnimi ladjami, ki se nahajajo v angleških pristaniščih. Ta operacija je bila uspešno izvršena, dasi sta bili zaradi nesporazuma ubiti dve osebi.

Istočasno so bili ponudeni francoskim vojnim ladjam, ki se nahajajo v nekem pristanišču v Severni Afriki gotovi pogoji, katerih edini namen je, da te ladje ne padejo v nemške roke. Castniku, ki je vršil poveljstvo nad temi ladjami, je bilo pojasnjeno, da je Velika Britanija pripravljena, če bodo vsi pogoji sprejeti, podvzeti vse ukrepe, da nobena teh ladij ne bi bila uporabljena za nadaljnjo vojskovanje.

Vlada Njegovega angleškega Veličanstva globoko obžaluje, da je francoski admiral, katerega sedež se nahaja v Oranu, odklonil sprejeti predložene pogoje.

Neminovna posledica te odklonitve je bila, da se je morala podvzeti akcija proti francoskim vojnim ladjam v tem pristanišču. Operacije so se v teku. Predsednik vlade bo dal o tem danes izjavo.

driji, kjer je močno angleško brodovje, je sedaj ena francoska bojna ladja, štiri rušilci, mnogo manjših ladij; vse te edinice so bile obveščene, da ne smejo iz pristanišča.

Churchill je prešel nato na francosko brodovje, ki je bilo v Oranu. Rekel je, da sta bili tam dve najmodernejši francoski bojni ladji, in sicer »Dunkerque« in »Strasbourg«, mnogo lahkkih križark, številni rušilci, podmornice in druge edinice francoskega vojnega brodovja. Te ladje so bile v oranskem pristanišču in v bližnjem vojnem pristanišču.

Ult'mat admiralu v Oranu

Včeraj zjutraj je francoski admiral v Oranu odklonil sprejeti našega mornariškega častnika, ki mu je prinesel listino, ki je zahtevala, da naj nadaljuje boj proti Nemčiji in Italiji ali pa naj z zmanjšano posadko z brodovjem odpluje v angleška pristanišča. Listina je zahtevala, da naj v šestih urah potopi ladje, če bi odklonil te naše pogoje. Pred Oran je priplulo močno angleško brodovje, ki mu je poveljeval admiral Somerville, ki je pomagal, da se je iz Dunkerquea rešilo nad 100,000 Francozov. V tem brodovju je bilo več križark in močno spremstvo.

Bitka pred Oranom

Ko je francoski admiral slednjič odklonil zahteve, je bilo admiralu Somervilleu ukazano, da naj pred mrakom opravi svojo nalogo. Začel je streljati na ladje v Oranu ob 17.58. Francosko brodovje je mogočno štiti obalno topništvo. Angleški napad so podpirala letala z angleške letalonosilke »Ark Royal«, ki so metala težke bombe na brodovje v pristanišču. Ob 19.30 je bila bojna ladja »Strasbourg« poškodovana in je nasledla. Bojna ladja tipa »Bretagne« je bila potopljena, druga pa zelo poškodovana. Dva rušilca in nosilka letal so bili zadeti in so zgoreli ali pa se potopili.

Beg brodovja v Toulon

»Strasbourg« ali pa »Dunkerque« se je posrečilo pobegniti iz pristanišča in na begu je to bojno ladjo zadel torpedo iz letala, toda pridružile so se ji druge francoske voje ladje in vse so pobegnile v Toulon, preden smo jih mogli zajeti. »Dunkerque« že več mesecev ni bil pripravljen za vojskovanje. Francoske ladje so se vojskovale z značilnim francoskim pogumom francoske mornarice. Bati se je, da je bilo med Francozi v pristaniščih mnogo mrtvih, ko smo opravljali najhujše ukrepe in opaziti je bilo povsod silne eksplozije.

Nobena angleška ladja ni bila prizadeta v svoji topniški moči ali pa v svoji opremi. Italijansko brodovje je streljalo s težkim ognjem previdno daleč izven kraja te borbe. Mi smo ukrenili vse potrebno, da ohranimo nadzorstvo in poveljstvo nad Sredozemljem.

V bodoče je položaj tak, da je sedaj velik del francoskega brodovja v naših rokah ali pa

Angleški predsednik vlade Winston Churchill

je v takem stanju, da ga Nemčija ne more uporabljati. Nekaj francoskih edinic je na širokem morju in mi bomo storili vse, da te edinice ne bodo padle Nemcem v roke. Jaz vidim, da mi parlament izreka zaupnico, ko mi tako ploska.

Churchillov klic Irski

Jaz govorim pred narodom, govorim Združenim ameriškim državam, svetu in zgodovini. Prehajam na bližnjo bodočnost, ko pričakujemo, da nas bo sovražnik skušal zavojevati. Mi smo storili vse, kar je bilo potrebno, da se sovražniku to ne bo posrečilo, pa naj poskuša napasti Veliko Britanijo ali pa Irsko. Vsi irski podaniki brez razlike na strankarsko pripadnost se dobro zavedajo, da je Irsko v veliki nevarnosti. Na Irsko stalno gledamo z jasnim pogledom. Vemo, da bodo oni v primeru napada pomagali z vsemi silami zaveznikom in da bodo na razpolago Nj. Vel. kralju.

Pa tudi z druge strani Atlantika je vsaka pomoč zagotovljena. V sodelovanju z vsemi dominijoni se giblomo skozi dobo silnih nevarnosti in s sijajnim zaupanjem v naš narod, ki ima čast preživljati te izkušnje.

Churchill je nato prečital poslanico vsem tistim, ki nosijo odgovornost in oblast. Pozval jih je, da naj se zavedajo, da bo prišlo kmalu do bitke za našo rodno grudo in opomnil jih je, naj se zavedajo svoje visoke odgovornosti. Naj nikdo ne klone in naj vsi ohranijo zaupanje.

Ni mogoče misliti na to, da bi Nemci lahko pripeljali po zraku več vojakov kakor pa po morju. To se pravi, da bodo tudi sovražne čete, ki se bodo bližale naši obali, uničene, ker imamo najmočnejše brodovje in utrjeno obalo.

Razširile so se novice, da smo mi pripravljani na mirovna pogajanja. Odločno izjavljam, da nihče v vladi na to niti najmanj ne misli in da te misli nihče niti ni načel. Vse to lahko zanikajo naše težke in dramatične odločitve, ki smo jih izvedli te dni. Nihče ne govori o pogajanjih in tudi ni časa za to. Nihče ne govori o pogajanjih za mir, kajti mi bomo nasprotno nadaljevali z vojno z največjo silovitostjo in s silami, ki so nam na razpolago, da se doseže pravični mir, radi katerega smo stopili v vojno.

Ko se je Churchill vsedel, je vsa zbornica več minut ploskala. Ploskanje je še trajalo, ko je bilo proglašeno, da se začneja tajna seja.

„Dunkerque“, „Provence“ in „Mogador“ gore v Oranu Bojna ladja „Bretagne“ eksplodirala

Berlin, 4. julija. AA. (DNB.) O napadu, ki so ga izvedle britanske voje ladje pri Oranu, so se izvedle še naslednje podrobnosti: Britanske boje ladje so začele streljati s noči ob 17.15. Večina francoskih ladij se je mudila v pristanišču samem. Te ladje niso mogle takej odgovoriti z ognjem. Angle-

Senzacionalen govor v spodnji zbornici

Churchill o usodi francoskega vojnega brodovja

London, 4. julija. t. Reuter: Danes je bila zopet velika seja v angleški spodnji zbornici. Vsa zbornica je bila prepolna poslancev, vse tribune so bile zasedene, v diplomatski loži pa je bil tudi sovjetski veleposlanik Majski, poleg njega pa so sedeli še belgijski, argentinski in kitajski veleposlaniki. Prav tako je bilo v loži še polno drugih diplomatskih zastopnikov. V lordski loži je bil admiral angleškega brodovja grof Cork and Orrery v veliki paradni uniformi angleške mornarice, prav tako pa so bili v loži še drugi člani visoke zbornice. Med občinstvom na galerijah je bilo mnogo vojakov v najrazličnejših vojaških uniformah. Po Churchillovem govoru bo takoj proglašena tajna seja spodnje zbornice in se bo seja prekinila, da se lahko vse galerije izpraznijo in pregledajo, če ni kdo skrit v kakem hodniku. Ko je Churchill vstopil v dvorano, so ga pozdravili s ploskanjem, ki je trajalo izredno dolgo.

Churchill je takoj dobil besedo in začel govoriti o razvoju vojne. Uvodoma je izjavil, da je zelo žalosten, da mora oznaniti spodnji zbornici, da je vlada izvedla proti francoskemu vojnemu brodovju ukrepe, ki naj preprečijo, da bi to brodovje prišlo v nemške roke.

Upamo pa, da francoska vlada ne bo zamerila tega zavezniku, ki je sklenil nadaljevati vojno; angleški imperij je prevzel nase sam nalogo, da s končno zmago osvoboditi tudi Francijo. Mi smo ponudili Franciji, da jo razvežemo vseh zaveznikov obvez, če bi njeno brodovje odplulo v angleška pristanišča pred sklenitvijo ločenega premirja. Toda to se ni zgodilo!

Del francoskega brodovja je bil ob podpisu premirja že v Angliji

Nam so s francoske strani marsikaj obljubljali in francoski mornariški minister in vrhovni admiral Darlan je obljubil našemu prvemu lordu admiraltete Alexandreu, da premirje ne bo podpisano, če svoboda francoskega brodovja ne bo ohranjena. Toda določbe premirja pravijo, da francosko brodovje ni več svobodno in da dejansko prehaja pod nemško oblast. En del francoskega brodovja je vendarle že takoj po podpisu premirja prešel v našo last, tisti del pa, ki ni mogel več odpluti v afriška pristanišča, je pred 10 dnevi prišel v naša pristanišča Plymouth in Portsmouth.

Nam je vlada, ki se je sestavila v Bordeauxu, prizadejala hudo in smrtno krivico. Ta vlada se je zavedala vseh posledic. Ničesar takega nam ni prizadejal francoski narod. (Ploskanje.)

V Franciji je bilo ujetih 400 nemških letalcev. Reynaud je obljubil, da bodo ti ujetniki poslani v Anglijo. Toda, ko je Reynaud padel, so te letalce vrnili Nemčiji.

Včeraj pa smo soglasno sklenili, da prevzamemo večino francoskega brodovja pod svoje nadzorstvo, ali pa zahtevati, da naj izpolni obveze, ki bodo v skladu z našimi pogoji.

Koliko fransoskih ladij je že v Angliji

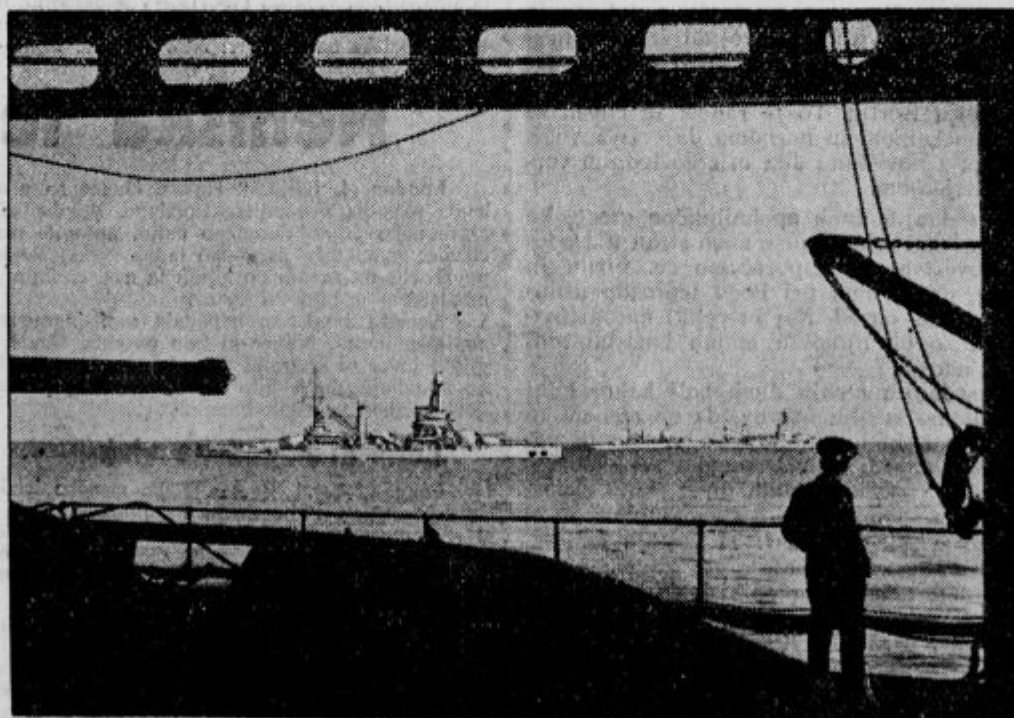
Dve bojni ladji, dve lažji križarki, nekaj podmornic — med temi velika podmornica »Sur-

conf«, osem rušilcev, dvesto malih minonoscev in bojnih ladij za borbo proti podmornicam je v Portsmouthu in Plymouthu ter bodo tam ostale po kratkem sporočilu, ki so jih prejeli posamezni kapitani. Vse se je razvijalo brez prelivanja krvi, izvzemski slučaja, ki se je pripetil na »Surcouf«, kjer je bil ubit neki angleški pomorščak in neki francoski pomorski častnik. Pri spopadu je bilo tudi nekaj ranjenih. Sicer so pa francoski pomorščaki z veseljem sprejeli ponudbo za nadaljevanje vojne. Več sto pomorščakov se je izreklo za nadaljevanje vojne, številni med njimi so zahtevali angleško državljanstvo. To jim je bilo tudi takoj podeljeno (ploskanje) brez škode za tiste, ki se žele boriti na naši strani kot Francozi.

Ostali mornarji pa bodo takoj prepeljeni v domovino in v francoska pristanišča, če se bo francoska vlada pod nemškimi gospodarji hotela sporazumeti o tem, kako jih naj spravimo domov. Tudi tiste francoske čete bodo prepeljane domov, ki ne sledijo ukazom generala de Gaullea.

Francoske vo'ne ladje v Alaksandriji morajo ostati tam

Nato je začel Churchill govoriti o položaju francoskega brodovja v Sredozemskem morju. Tam se nam je pridružilo več francoskih podmornic čisto na svojo roko. V Aleksan-

Francosko vojno brodovje — Pogled z ladje-nosilke letal »Bearn« na bojno ladjo »La Lorraine«, »La Bretagne«, ki je bila včeraj potopljena in na bojno ladjo »La Provence«

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ogenj v skladiščih Bonačeve tovarne udušen

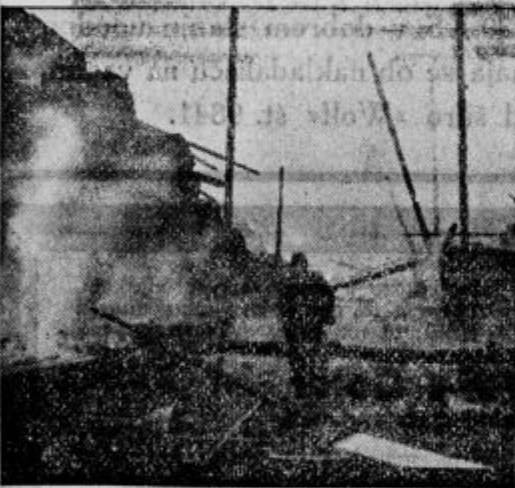

Pogled na pogorišče skladišča Bonačeve tovarne na Količevem. Na levo v ozadju zaradi dima se veda ni videti ogromnih skladov.

Velikanski ogenj, ki je izbruhnil v sredo popoldne na Količevem v skladiščih Bonačeve tovarne, je brez dvoma doslej največji požar, kar jih je doživela pri nas industrija. Hvala Bogu, ogenj ni zajel tovarniških poslopjij samih. V tem primeru bi bila škoda še neprimerno večja, saj so vprav v papirni industriji strojne naprave posebno veličanske in dragocene. Posebno srečni pa so zaradi te sreče v nesreči delavci tovarne, ker ne bodo izgubili dela in kruha. V tovarni je namreč zaposlenih okrog 300 delavcev, kar pomenja, da živi od tovarne najmanj 200 družin. Zato ni nič čudnega, če je delavstvo iz tistih oddelkov, ki so ob nastopu ognja bili ustavljeni, z vso požrtvovalnostjo pomagalo gasiti. Ne samo gasilska četa delavcev, ampak prav vsi delavci so pokazali izredno vztrajnost in ljubezen do podjetja. Skoraj izredno bili deloma od dežja, deloma od curkov vode v kratkem premočeni od kože, vendar so brez odmora in počitka pozno v večer delali z vso vnemo in tako v veliki meri doprinesli k temu, da se je požar omejil.

Ogromne množine vode

Kakor smo že poročali, je v kratkem času prihitela na pomoč cela vrsta gasilskih čet s svojimi motorkami. Ker je zajel ogenj tako ogromno površino, spočetka sploh ni bilo mogoče ugotoviti, koliko motork deluje in črpa vodo. Vsaka četa je

Pogled na prehod med dvema lopama. Ozgani trami, ki širle kvišku, so ostanki nosilcev lope. Na levo veličanska skladovalnica lepenke. V ozadju se veda zaradi dima ni videti ničesar.

tako, kakor hitro je prišla, z največjo naglico pripravila svoje motorke, potegnile cevi in že začela gasiti ogenj tam, kjer je bilo najbolj potrebno. Vsega skupaj je nastopilo 17 gasilskih čet, ki so črpale z 22 motorkami vodo na pogorišče. Približno število cevi, s katerimi so gasilci gasili, pa znaša okrog 40. Naknadni račun je pokazal, da so bile vse črpalke, ki so delovale ob pogorišču, sposobne, da vržejo v eni uri 1.200.000 litrov vode na pogorišče. Morda bi se zdelo komu čudno, da take veličanske množine vode niso takoj udušile ognja. Ne smemo prezreti, da se je pogorišče raztezalo na veličanskem prostoru, ki je presegal 100 m v dolžino in prav toliko v širino. Na tem pogorišču so ležale veličanske grmade, prave gore skladovalnic lepenke, papirja, lesovine in veličanski kupi bal z makulaturnim papirjem. Z vsega tega ogromnega pogorišča se je neprestano valil rjavkastostiv gost dim, ki so ga le tu in tam mogli prodrati ognjeni zublji. Zaradi dima je bilo gašenje še posebno težavno, veter pa je ogenj ves čas razpihal. Da je bilo gašenje še bolj oteženo, pa je veter še nekajkrat spremenil smer, kar je zopet pomenilo precejšnje ovire za gasilce.

Kako se je razširil ogenj

Glavna nesreča, ki je povzročila, da se je ogenj razširil tako hitro in da ga kasneje ni bilo mogoče hitro udušiti, pa leži v načinu vskladiščenja blaga samega. Ogromni, do sedem in osem metrov visoki skladi lepenke, papirja, lesovine in drugih surovin so bili postavljeni v lesenih lopah tesno drug poleg drugega. Le po sredi vsake lope je vodila dovozna pot, tako da je bilo mogoče kjer koli v skladišču naložiti ali razložiti voz. Ko je udarila strela, je plamen skoraj v trenutku objel velike lesene konstrukcije lop in seveda prav tako podstrešje. V viharju, ki je še tedaj divjal, so lope, torej le zunanji skladišč, gorele z visokim plamenom. V tem ognju, ki blaga v skladiščih prav za prav do tedaj še niti zajel ni, pa so se stene, stropi in ostrešja vseh treh lop v sila kratkem času sami od sebe sesuli. Večina ostrešja je zgrmela na hodnik, ki je vodil po sredi skladišča med skladi papirja in lepenke. Goreče tramovje in ogorki so popadali med špranje posameznih skladov, in sicer do dna. Tu je šele žerjavica zanelila lepenko, papir in druge surovine.

Največja ovira pri gašenju

Vskladiščeno blago je torej skoraj na vseh delih skladišč začelo goreti pri dnu, medtem ko so bile špranje med skladovalnicami kakor dimniki, ki so pomagali, da je ogenj še bolj vlekel. Gasilci, ki so gasili, med te špranje seveda s curki niso dosegli, ker so bile špranje tudi vzporedne z glavnim srednjim hodnikom. Tam je ogenj razsajal naprej in kadar se je razvila v notranjosti dovolj velika vročina, se je na lepem vnel na vrhu skladovalnice vrh dimnika. Bilo je prav tako, kakor kadar se

Po londonskih cestah se je razlegal krič: »Nizozemci prihajajo! Admiral Ruyter prihaja po Temzi! Točno 600 let, odkar je bil Viljem Osvajalec I. 1066 pristal v Angliji, ni videla Anglija do 1667. leta nobenega sovražnika na svoji obali. Zdal pa se je pojavil ta Nizozemec, ta pomorski kapitan zasvoženih trgovcev od Meuse in Selde, s 64 bojnimi ladjami in mnogimi čolni prav pred prestolnico Anglije Celo nevihta, ki je divjala ob ustju Temze, ni mogla pregnati Ruyterja. Velikanski strah je prešinil Londončane, tako da so začeli begati na vse strani.

Anglija je v 17. stoletju kot kolonialna oblast prevzela dediščino Španije. A Nizozemci, ki so se bili prav zaradi svojih odličnih pomorskih lastnosti pravkar iznebili španskega jarma, so bili največji tekmeči Anglije. Njih trgovina je bila celo bogatejša: 35.000 ladij je prinašalo blago vseh zemljin v sedem provinc. Angleško-nizozemska vojna v l. 1652 do 1654 ni mogla oslabil naroda pomorščakov. Tedaj je vojvoda Yorški, brat angleškega kralja Karla II., l. 1663 odposlal brodoge pod admiralom Holmesom, ki je napadlo afriške nizozemske kolonije in je vzela v Ameriki tudi »New Amsterdam«. V čast svojemu gospodarju je admiral Holmes imenoval to mesto ob Hudsonu: »New York«. S tem je bila že začeta druga angleško-nizozemska vojna. Dve leti so se vrstile zmagi in porazi zdaj na tej, zdaj na oni strani. Pri Lowestoftu je sčrpal nizozemski admiralški poročnik Wassenaer s svojo ladjo v zrak in njegovo brodoge je pobegnilo. 3000 ladijskih topov je grmel v slavni »bitki štirih dni« med Northforelandom na jugovzhodni konici Anglije in flamskimi sipinami pri Dunkerqueu, dokler ni pozno zvečer, 14. junija 1666 nizozemski admiral Ruyter v velikem naskoku sestrelil Angleže. Druga pomorska bitka pred Northforelandom, v avgustu l. 1666, je bila za Nizozemce manj ugodna. A vse to so bili le veliki dogodki vojne, ki jih je zgodovina zapisala, vendar niso odločili zmage. Angleži in Nizozemci so drug drugemu uničevali trgovsko plovbo, rušili so konvoje, ropali daljne naselbine. Tudi ta vojna je bila predvsem gospodarska vojna. Neizmerno bogata Nizozemska jo je boljše prenašala kot Anglija, kjer je v mestih divjala kuga in ki je bila hudo prizadeta po požaru v Londonu. A tudi na Nizozemskem so si poedine province že želele miru, ko je l. 1666. minilo brez odločitve.

Karel II. je začel zdaj z novim načinom vojskovanja. Njegovo ljudstvo je zahtevalo mir, in tudi na pobudo Svedov, ki so prevzeli vlogo posredovalca, je poslal v Bredlo komisijo za pogajanja. A ta kralj ni imel nikoli zadosti denarja in

Zborovanje komisije za premirje v Wiesbadenu. Na levi so nemški odposlanci pod vodstvom generala Stülpnagla; na desni pa francoski pod generalom Huntzingerjem.

vneme dimnik in iz njega švigajo plameni. Razkopati ogromnih zalog, kar bi bilo edino pravilno, ni bilo mogoče, saj je bilo vsega skupaj v skladiščih za okrog 200 vagonov blaga. Prav to pa bi bilo edino uspešno preprečilo širjenje požara.

V četrtek

Vso noč so gasili na pogorišču gasilci v dveh skupinah izmenoma. Vedno pa je delovalo po šest motork. Tudi še ves četrtek so nadaljevali z gašenjem in v glavnem tudi zadušili ogenj. V četrtek so še pomagali z Vira, iz Doba in Domžal. Vodo so črpale štiri motorke, gasilci pa so v glavnem prekopavali pogorišče in uničevali manjša gnezda žerjavice. Na večer je ostala le še tovarniška gasilska četa, ki bo še naprej gasila požar z obema motorkama in s hidranti. Prostovoljni gasilci zaslužijo prav vsi posebno priznanje za izredno požrtvovalnost in vztrajnost pri delu. To je že v sredo ponoči z lepo gesto potrdila tovarna sama, ki je vse gasilce in reševalce sredi noči pogostila v tovarniški menzi s čajem, kruhom, klobasami in drugimi prigrizki. Je pa bilo vsem v resnici zgaranim gasilec okrepčilo tudi nujno potrebno. Posebej je treba še omeniti, da se pri gašenju ni zgodila nobena nesreča, tako da ni bil prav nihče ranjen, kar je v resnici čudno, če upoštevamo ogromni obseg požara. Škode same ni mogoče oceniti, ker so skladišča sama preogromna in bo treba najprej po knjigah ugotoviti, kaj je bilo vsega skupaj sploh v skladiščih. Tovarna in skladišča so bila seveda zavarovana, in sicer pri zavarovalni družbi »Slavija« v Ljubljani.

Pripravljenost prostovoljnih gasilcev v Ljubljani

Posebno zanimivo pa je dejstvo, da so pomagali gasiti tudi ljubljanski poklicni gasilci pod vodstvom podpoveljnika g. Rozmana. Z dvajsetimi poklicnimi gasilci je bil tudi oddelni vodja g. Ogrin. Kakor znano, ljubljanski gasilci ne smejo zapustiti območja mesta Ljubljane, če tega izrecno ne dovolji sam župan. Gospod župan je seveda rade volje ustregel tovarni in poslal na pomoč poklicne gasilce, je pa zato odredil, naj takoj nastopijo službo v Mestnem domu tudi ljubljanski prostovoljni gasilci, ker je bil ostanek poklicnih gasilcev številčno preslaboten, če bi slučajno v Ljubljani v tem času izbruhnil kak požar. Tako so imeli ljubljanski prostovoljni gasilci v sredo ponoči nočno službo in pripravljenost v Mestnem domu do 12 ponoči, ko so se gasilci vrnili s Količevega.

Italijanski prestolonaslednik Umberto na italijansko-francoski fronti.

Trbovlje

Po tritedenskem spanju se prebudila. Zanimiv primer se je pripetil v tukajšnji bolnišnici. Hčerka posestnika na Sv. Planini Murna Stankota je zbolela, bila poslana v ljubljansko bolnišnico, nato v občinsko in nazadnje v bolnišnico Bratovske skladišče, in to pred kakimi tremi tedni. Ves čas je deklica, ki je stara 7 let, spala, hranjena je pa bila umetno. Danes, v sredo jutraj, se je pa prebudila in je najprej prosila za hrano. Snedla je takoj kos kruha in še druge stvari. Deklica se počuti prav dobro, čeravno so vsi zdravniki že obupali, da bi ozdravela.

Otroci so šli na počitnice. Vincencijeva konferenca v Trbovljah je poslala k Sv. Martinu na Pohorje v Dom kraljice Marije 10 deklet in 20 dečkov na počitnice. Isto število otrok pošlje tudi Bratovska skladišča na odhiti in to k Sv. Križu nad Jesenicami. Malčkom, ki so res potrebni dobrega zraka in hrane, želimo, da bi se zdravjših lic vrnili kot so odšli.

Sprejem novomašnika. Trboveljskemu prebivalstvu sporočamo, da bo sprejem novomašnika g. Povha Ivana v nedeljo 7. julija ob 5 popoldne. Pokažimo s tem, da se sprejema udeležimo, spoštovanje in čast rudarskemu sinu, ki je mnogo trpel, preden je prišel do svojega cilja.

Sprejem novih učencev v obrtno šolo pri glavni železniški delavnici v Mariboru

V obrtno šolo pri glavnih železniških delavnicah bo za šolsko leto 1940-41 sprejetih v izučitev obrtni 200 novih učencev. Od teh bo sprejetih v obrtno šolo pri delavnici državnih železnic v Mariboru 40 učencev, in sicer: 32 ključavničarskih, 7 strugarskih in 1 mizarški.

Učenje v obrtni šoli traja 4 leta. Ob koncu četrtega leta dobio učenci spričevalo o končani železniški obrtni šoli in izkaz, da so položili izpit za pomočnika. Stopnja železniške obrtne šole je po uredbi prosvetnega ministrstva o stopnjah strokovnih šol enaka 4 razredom srednje šole z malo maturo ali z zaključnim izpitom.

Za časa šolanja dobivajo učenci plačo, in to: v prvem in drugem letu po 13,20 din, v tretjem letu po 15,40 din in v četrtem letu po 17,60 din za vsak delovni dan. Za stanovanje, hrano in obleko morajo skrbeti starši ali skrbniki. Učenci so zavarovani za primer bolezni pri železniškem bolniškem skladu. Šolnina se določa in plačuje po višini odmerjenega davka.

Obrt se odreja po epažanjih na učencih v teku prvega šolskega leta. Po možnosti se upoštevajo tudi želje učencev.

Pogoji za sprejem so: a) da je kandidat državljani kraljevine Jugoslavije; b) da je duševno in telesno zdrav; c) da ni mlajši od 14 in ne starejši od 16 let in 8 mesecev na dan 1. IX. 1940; d) da ima najmanj dva z uspehom dovršena razreda gimnazije ali katere druge srednje šole; e) da je lepega vedenja.

Kandidati morajo predložiti upravi šole (delavnice) v Mariboru pismene (lastnorčno pisane) prošnje, kolkovane z 10 din, in tej priložiti sledeče listine: 1. državljansko izkaznico; 2. rojstni ali krstni list; 3. zadnje šolsko spričevalo; 4. odobrenje in obvezo roditeljev ali varuha, potrjeno od policijske ali od občinske oblasti, sledeče vsebine: »Dovoljujem svojemu sinu (varovancu) N. N. ..., da vstopi kot učenec v obrtno šolo pri glavni železniški delavnici v Mariboru. Hkrati se obvezujem, da bo moj sin po uspešno končanem šolanju — v primeru zahteve železniške uprave — ostal v službi najmanj 3 leta. Če bi pred potekom tega roka zapustil delo, se obvezujem plačati vse stroške, ki jih je imela železniška uprava zaradi njegovega šolanja; 5. navedeno spričevalo, to pa samo v primeru, če kandidat ne pride neposredno iz šole.

Prošnje morejo kandidati izročiti osebno upravi šole (delavnice) v Mariboru ali poslati priporočeno s pošto najpozneje do 15. avgusta t. l. V prošnji mora kandidat navesti točen naslov in najbližjo železniško postajo.

Kandidate, ki bodo izpolnjevali vse pogoje, bo uprava s posebnim pozivom poklicala k sprejemnemu izpitu in k zdravniškemu pregledu. Poslala jim bo tudi brezplačno vozovnico za vožnjo v Maribor in nazaj.

Sprejemni izpiti se bodo začeli od 7. do 8. avgusta 1940.

Odločilno za sprejem bo šolsko spričevalo in rezultat sprejemnega (psihotehničnega) izpita, pri katerem se bo ugotovila obrtna sposobnost, ter zdravniško mnenje o telesni sposobnosti kandidata.

Pri enakih sprejemnih ocenah bodo imeli prednost sinovi železničarjev in vojni invalidov. Prošnje kandidatov, ki ne bodo vložene pravočasno ali jim ne bodo priložene vse zahtevane listine, bo uprava zavrnila. Kandidati, ki na poziv ne bodo v določenem času prišli k sprejemnemu izpitu, se bodo smatrali, da so odstopili.

V Mariboru, dne 3. julija 1940.

V. d. upravnika delavnice drž. železnice, Inž. Vidic, L. z.

